

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vznik zástavního práva k podílu ve společnosti s ručením omezeným a jeho zápis do obchodního rejstříku

Předmětem tohoto článku je popis procesu zápisu zástavního práva k podílu ve společnosti s ručením omezeným, který není představován kmenovým listem, do obchodního rejstříku.

Vznik zástavního práva k podílu

Smluvní zástavní právo k podílu ve společnosti s ručením omezeným (dále jen **s.r.o.**) se zřizuje zástavní smlouvou. Smlouva o zřízení zástavního práva k podílu musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy stran,^[1] neboť podíl je movitou věcí, která nemůže být zástavnímu věřiteli odevzdána k opatrování.^[2]

Dále ustanovení § 1320 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen OZ) stanoví, že podíl v korporaci lze zastavit pouze za podmínek, za kterých ho lze převést. Pokud je tedy převedení podílu omezeno určitými podmínkami stanovenými právní předpisy či zakladatelským právním jednáním, tak se ke zřízení zástavního práva vyžaduje splnění týchž podmínek (např. udělení souhlasu valné hromady).

Nicméně podmínky zastavení podílu mohou být odlišné od jeho převodu a je možné zřízení zástavního práva k podílu zakladatelským právním jednáním zcela vyloučit či omezit. Jinými slovy řečeno, společníci mohou upravit podmínky zastavení podílu v zakladatelském právním jednání odlišně od podmínek jeho převodu. K takovýmto omezením zastavení a převodu podílu se nepřihlíží v případě, že je s.r.o. jednočlenná, pak lze podíl zastavit a převést bez jakýchkoliv omezení.^[3]

Uzavřením platné a účinné písemné smlouvy o zřízení zástavního práva k podílu v s.r.o. a splněním případných omezujících podmínek zástavní právo jako takové u podílu v s.r.o. nevtěleného do kmenového listu nevzniká. Zástavní právo v takovém případě vznikne v souladu s § 1322 odst. 1 OZ až zápisem do veřejného (obchodního) rejstříku, ve kterém je korporace zapsána. Právním jazykem řečeno, zápis zástavního práva k podílu v s.r.o. do obchodního rejstříku (dále jen OR) má tzv. konstitutivní účinky.^[4] Proto je potřeba jeho zápisu věnovat zvýšenou pozornost.

Zástavce nebo zástavní věřitel musí bez zbytečného odkladu korporaci oznámit vznik zástavního práva. Oznámení se však nevyžaduje, dal-li příslušný orgán korporace k zastavení podílu souhlas. Do doby splnění oznamovací povinnosti dle odborné komentářové literatury^[5] nesvědčí^[6] zástavnímu věřiteli právo vůči korporaci uplatňovat jeho případná hlasovací práva dle § 1323 OZ a ekonomická práva dle § 1324 OZ.

Návrh na zápis zástavního práva do OR

Forma návrhu

Návrh musí být podán na určeném formuláři, který je v elektronické formě dostupný k vyplnění na stránkách Ministerstva spravedlnosti (<https://or.justice.cz/ias/ui/podani>). Návrh se po vyplnění

podává buďto elektronicky s kvalifikovaným elektronickým podpisem, případně prostřednictvím datové schránky (bez nutnosti el. podpisu), nebo osobně / poštou s úředně ověřenými podpisy.

Osoba způsobilá k podání návrhu na zápis zástavního práva

Návrh může podat (i) osoba, v jejíž prospěch bylo zástavní právo zřízeno (tj. zástavní věřitel), (ii) společník obchodní korporace, k jehož podílu bylo zástavní právo zřízeno (tj. zástavce) a (iii) korporace, v níž je podíl zastavován.[\[7\]](#)

Obsah návrhu

V návrhu se musí uvést všechny zákonem požadované informace, aby byl dostatečným způsobem identifikován podíl, zástavní věřitel, zástavce i zajišťovaný dluh. Konkrétně je potřeba uvést označení zastaveného podílu, osobní údaje zástavního věřitele a společníka, který zastavovaný podíl vlastní, a údaj o zajištěném dluhu[\[8\]](#). Tyto informace se uvádí v návrhu v kolonce „zástavní právo“, a to formou textového popisu. Formulace zápisu zástavního práva do OR by mohla být tedy například následující:

*„Zástavní právo k základnímu podílu ve společnosti ABC s.r.o., IČ: 111 22 333 (dále jen **Společnost**), ve výši 25 % odpovídajícího vkladu do základního kapitálu Společnosti ve výši 1.000,- Kč, který je ve výlučném vlastnictví Jana Nováka, nar. 1. 1. 1970, trvale bytem Zelená 6, Praha (dále jen **Společník**), zřízené smlouvou o zastavení podílu v obchodní korporaci uzavřené mezi Společníkem jako zástavcem a společností Banka a.s., IČ: 555 66 777, sídlem Modrá 12, Praha, jako zástavním věřitelem (dále jen **Zástavní věřitel**), dne 1. 5. 2022 k zajištění závazku ve výši 10.000.000,- Kč s příslušenstvím na základě smlouvy o úvěru uzavřené mezi Zástavním věřitelem jako věřitelem a Společností jako dlužníkem dne 1. 5. 2022.“*

V mnohých případech dochází současně se zástavním právem ke zřízení zákazu zcizení a zatížení podílu jakožto věcného práva váznoucího na podílu, které je nutné taktéž zapsat do OR, aby byl tento zákaz účinný vůči všem (třetím) osobám.

Přílohou návrhu na zápis zástavního práva k podílu do OR pak bude především samotná smlouva o zřízení zástavního práva, popř. též smlouva o zřízení zákazu zcizení a zatížení (není-li již součástí smlouvy o zřízení zástavního práva). Přílohu je nutné podat v originále, úředně ověřené kopii nebo elektronickou formou s autorizovanou konverzí z písemné do elektronické podoby.

Řízení o návrhu

Návrh se podává rejstříkovému soudu, u kterého je s.r.o., jejíž podíl má být zastaven, zapsána. V momentě podání návrhu a zaplacení soudního poplatku začíná běžet řízení u rejstříkového soudu. Výše soudního poplatku za podání návrhu činí 2.000,- Kč.[\[9\]](#)

Zákon ukládá soudu povinnost provést zápis do veřejného rejstříku do 5 dnů od podání návrhu. Soud může návrh odmítnout, pokud byl návrh (i) podán neoprávněnou osobou, (ii) nebyl podán předepsaným způsobem, (iii) bez předepsaných náležitostí, (iv) nesrozumitelný či neurčitý nebo (v) bez připojených listin, které dokazují zapisované skutečnosti. V případě, že návrh neobsahuje požadované listiny nebo jsou v návrhu uvedeny vady, vyzve soud navrhovatele k odstranění těchto vad, resp. k doložení zbývajících listin, opakovaná výzva se však nepřipouští.

Pokud návrh splňuje všechny předepsané náležitosti, soud o něm rozhodne. O návrhu rozhoduje rejstříkový soud usnesením, proti kterému je možné podat odvolání, a to do 15 dnů od doručení usnesení. Pokud chce navrhovatel urychlit zápis do OR, může se práva na podání odvolání vzdát[\[10\]](#).

Závěr

V případě, že chce společník zřídit ke svému podílu zástavní právo, musí věnovat pozornost nejen zástavní smlouvě, ale též podmínkám jeho zřízení stanovených právními předpisy a zakladatelským právním jednáním a zejména jeho zápisu do OR. Důvodem je skutečnost, že teprve zápisem do OR dochází ke vzniku zástavního práva k podílu v s.r.o. nevtěleného do kmenového listu. Kdo chce nechat zástavní právo do OR zapsat, musí dbát zejména na to, aby návrh podala oprávněná osoba, aby byl podán předepsaným způsobem a aby obsahoval všechny povinné informace. Doufáme, že tento článek Vám proces zápisu zástavního práva k podílu do OR srozumitelným způsobem osvětlil, a že se Vám zástavní právo podaří úspěšně zřídit a zapsat.



JUDr. Pavel Hanžl,
advokát

JUDr. Lucie Červená,
advokátka

Šimon Kropík



[TAUBEL LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sokolovská 68/105,
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 226 251 057
e-mail: office@taubellegal.com

[1] Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 1. 2016, sp. zn. Cpjn 204/2015.

[2] Viz § 1314 odst. 1 OZ.

[3] Viz § 14 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), platném znění.

[4] V případě, že je podíl v s.r.o. představován kmenovým listem, tj. cenným papírem na řad, ke vzniku zástavního práva se zápis do OR nevyžaduje, neboť k jeho vzniku jsou potřeba pouze 3 podmínky, a to (1) uzavření smlouvy o zřízení zástavního práva, (2) náležitá rubropisace kmenového listu, a (3) jeho předání zástavnímu věřiteli (srov. § 1328 a násl. OZ).

[5] HAMPL, Ondřej. § 1322 [Vznik zástavního práva a související notifikační povinnost]. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 6.

[6] Objevují se názory, že notifikační povinnost je pouze povinností pořádkovou a její porušení nemá žádné důsledky, neboť korporace má možnost se o existenci zástavního práva dozvědět a zkontrolovat ho i při případné aktivaci § 1323 a 1324 OZ (srov. např. Havel in SPÁČIL, Jiří, KRÁLÍK, Michal a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 1302, marg. č. 5.).

[7] Viz § 47 zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, v platném znění.

[8] Viz § 48 odst. 1, písm. f) zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, v platném znění.

[9] Viz položka 11 odst. 1, písm. c) přílohy zákona č. [549/1991](#) Sb., o soudních poplatcích, v platném znění.

[10] Viz § 75 – 96 zákona č. [304/2013](#) Sb., zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, v platném znění.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Transpoziční novela ZISIF – jaké změny přináší?](#)
- [Ban, omezení zpeněžení či zablokování účtu? Jaká máte práva vůči platformě? Ochrana streamerů a dalších tvůrců ve světle DSA](#)
- [Pozemkové restituční náhrady a role znalce, když se hodnota majetkové křivdy přepočítává po desetiletích](#)
- [Zaplatit za logo nestačí. Jaká práva skutečně získáváte?](#)
- [Komunitní energetika od 1. srpna 2026: co se skutečně mění](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)
- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Ocenění nemovitosti v dědickém řízení: kdy postačí odhad a kdy je nutný znalecký posudek](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)